

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 25.9.2012
COM(2012) 557 final

2012/0268 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

XXX,

**mis käsitleb riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtu lepingu sõlmimist Euroopa
Liidu ja Cabo Verde vahel**

SELETUSKIRI

1. POLIITILINE JA ÕIGUSLIK RAAMISTIK

Cabo Verde on demokraatlik ja stabiilne riik, kus valitsemine on heal tasemel ning järgitakse õigusriigi ja inimõiguste põhimõtteid. Cabo Verde ja ELi suurepäraste suhete aluseks on Euroopa Liidu ja Cabo Verde eripartnerlus, mis loob poliitiliselt tähtsa ühiste huvide raamistiku. Nõukogu kiitis eripartnerluse heaks 2007. aastal ning praegu on käimas selle rakendamine. Esmatähtsad valdkonnad on: hea valitsemistava, julgeolek, infoühiskond, piirkondlik integratsioon, lähenemine tehnilistes ja normatiivsetes küsimustes ning vaesuse vastu võitlemine.

5. juunil 2008 kirjutasid Cabo Verde ja Euroopa Liit alla ühisavaldusele liikuvuspartnerluse kohta, millega on ette nähtud kahe lepinguosalise vahel dialoogi alustamine tagasivõtmise üle. Sellega seoses sisaldab avalduse lisa komisjoni võetud kohustust esitada nõukogule Cotonou lepingu artikli 13 kohaselt soovitus volitada komisjoni alustama läbirääkimisi Cabo Verdega sõlmitava tagasivõttulepingu üle.

Nõukogu võttis vastu läbirääkimisjuhised Euroopa Liidu ja Cabo Verde vahelise tagasivõttulepingu kohta 4. juunil 2009. Läbirääkimisi alustati ametlikult 13. juulil 2009 Brüsselis.

Peeti kolm ametlikku läbirääkimiste vooru (neist viimane leidis aset 23. novembril 2011).

Teksti üle peeti nõu nõukogu rände- ja väljasaatmise töörühma kohtumisel 1. veebruaril 2012. Euroopa Liidu president Jose Manuel Barroso ja Cabo Verde peaminister José Maria Neves parafeerisid kokkulepitud teksti 24. aprillil 2012 Brüsselis.

Liikmesriike teavitati ja nendega konsulteeriti korrapäraselt tagasivõtmist käsitlevate läbirääkimiste kõikidel (nii mitteametlikel kui ka ametlikel) etappidel.

Liidu poolt on lepingu õiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 lõige 3 koostoimes artikliga 218.

Lisatud ettepanek moodustab õigusliku vahendi tagasivõttulepingu sõlmimiseks. Nõukogu otsustab kvalifitseeritud häälteenamusega. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punktile a on lepingu sõlmimiseks vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut.

Lepingu sõlmimist käsitleva otsuse ettepanekus on esitatud lepingu praktilise kohaldamise sisekord. Selles on muu hulgas sätestatud, et lepingu artikli 18 alusel moodustatud tagasivõtmise ühiskomitees esindab Euroopa Liitu komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid. Artikli 18 lõike 5 kohaselt võtab tagasivõtmise ühiskomitee vastu oma töökorra. Nii nagu seda on seni tehtud muude liidu sõlmitud tagasivõttulepingute puhul, esitab komisjon liidu seisukoha selles küsimuses pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega. Muude ühiskomitee tehtavate otsuste kohta võtab liit seisukoha kooskõlas aluslepingu kohaldatavate sätetega.

2. LÄBIRÄÄKIMISTE TULEMUS

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimisjuhistega seatud eesmärgid on saavutatud ja tagasivõttulepingu eelnõu on liidule vastuvõetav.

Lepingu eelnõu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt.

- Lepingul on 8 jagu ja 23 artiklit; sellel on ka 6 lisa, mis on lepingu lahutamatud osad, ja 5 ühisdeklaratsiooni.
- Lepingus (artiklid 2–5) sätestatud tagasivõtukohustused on täielikult vastastikused ja hõlmavad nii oma riigi kodanikke (artiklid 2 ja 4) kui ka kolmandate riikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid (artiklid 3 ja 5).
- Oma riigi kodanike tagasivõtu kohustus kehtib ka riigi endiste kodanike suhtes, kes on loobunud või jäetud ilma kõnealuse riigi kodakondsusest, kuid ei ole saanud teise riigi kodakondsust.
- Oma riigi kodanike tagasivõtu kohustus kehtib ka nende perekonnaliikmete (st abikaasad ja alaealised vallalised lapsed) suhtes, kellel endal ei ole elamisõigust taotluse esitanud riigis, olenemata nende kodakondsusest.
- Kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtu kohustuse (artiklid 3 ja 5) suhtes kehtivad järgmised eeltingimused: a) asjaomasel isikul on või oli taotluse esitanud riigi territooriumile sisenemisel taotluse saanud riigi väljastatud kehtiv viisa või elamisluba või b) asjaomane isik sisenes ebaseaduslikult taotluse esitanud riigi territooriumile, tules otse taotluse saanud riigi territooriumilt. Nimetatud kohustus ei kehti isikute kohta, kes läbivad riiki transiitreisijana lennujaama kaudu, ega ühegi isiku kohta, kellele taotluse esitanud riik on andnud viisa või elamisloa enne või pärast tema territooriumile sisenemist.
- Lepingu III jaos (artiklid 6–12 koostoimes 1.–5. lisaga) on esitatud tagasivõtumenetluse asjakohased tehnilised sätted (tagasivõtutaotlus, tõendid, tähtajad, üleandmise kord ja transpordiliigid) ning sätted eksikombel tagasivõtmise kohta (artikkel 12). Teataval määral paindlikuma menetluse tagab asjaolu, et tagasivõtumenetlust ei tule rakendada juhul, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv reisidokument või isikutunnistus, ning kolmandate riikide kodanike puhul siis, kui neil on taotluse saanud riigi väljastatud kehtiv viisa või elamisluba (artikli 6 lõiked 2 ja 3).
- Artikli 6 lõikes 5 on sätestatud niinimetatud kiirmenetlus, mida kohaldatakse nende isikute suhtes, kes on kinni peetud piirialal, st kuni 30 kilomeetri laiusel alal liikmesriikide ja Cabo Verde meresadamate (koos tolliterritooriumitega) ja rahvusvaheliste lennujaamade ümber. Kiirmenetluse puhul tuleb tagasivõtutaotlused esitada kahe tööpäeva jooksul ja neile tuleb vastata kahe tööpäeva jooksul.
- Tavamenetluse puhul on tagasivõtutaotlusele vastamise tähtaeg kaheksa kalendripäeva.
- Lepingus on transiiti käsitlev jagu (artiklid 13 ja 14 koostoimes 6. lisaga).
- Artiklites 15, 16 ja 17 on sätestatud vajalikud eeskirjad kulude ja andmekaitse kohta ning kirjeldatud lepingu seost muude rahvusvaheliste kohustuste ja kehtivate ELi direktiividega. Lepinguga ei piirata muid kokkuleppeid, mis on seotud tagasivõtuväliste valdkondadega, näiteks vabatahtliku tagasipöördumisega.
- Artiklis 18 on sätestatud tagasivõtmise ühiskomitee loomine, ülesanded ja pädevus.

- Artikliga 19 võimaldatakse Cabo Verde ja üksikute liikmesriikide vahel sõlmida kahepoolsed rakendusprotokollid käesoleva lepingu tegelikuks rakendamiseks. Kahepoolsete rakendusprotokollide ja käesoleva lepingu seost on selgitatud artiklis 20.
- Lõppsätetes (artiklid 21–23) on käsitletud lepingu jõustumist, kehtivusaega, lõpetamist ja selle lisade õiguslikku seisundit.
- Ühendkuningriigi, Iirimaa ja Taani eriseisundit on käsitletud lepingu preambulis, artikli 1 punktis d ja artikli 21 lõikes 2. Taani seisundit on käsitletud ka lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis. Lepingule lisatud teises ühisdeklaratsioonis on kajastatud Norra, Islandi, Liechtensteini ja Šveitsi tihedat seost Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

3. JÄRELDUS

Eespool nimetatut silmas pidades soovitab komisjon nõukogul

- kiita lisatud Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi vaheline riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtu leping heaks pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

XXX,

mis käsitleb riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtu lepingu sõlmimist Euroopa Liidu ja Cabo Verde vahel

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 79 lõiget 3 koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt nõukogu [kuupäev] otsusele 2010/XXX² kirjutas komisjon [kuupäev] alla Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi vahelisele riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtu lepingule, tingimusel et leping hiljem sõlmitakse.
- (2) Leping tuleks sõlmida.
- (3) Lepinguga luuakse tagasivõtmise ühiskomitee, kes võib võtta vastu oma töökorra. Sellisel juhul on asjakohane näha ette lihtsustatud kord liidu seisukoha esitamiseks.
- (4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt [*ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav, välja arvatud juhul, kui ta teatab oma soovist osaleda vastavalt nimetatud protokollile / on Ühendkuningriik teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises*].
- (5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt [*ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav, välja arvatud juhul, kui ta teatab oma soovist osaleda vastavalt nimetatud protokollile / on Iirimaa teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises*].

---

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT L [...], [...], lk [...].

- (6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokollide artikkelite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Sõlmitakse Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi vaheline riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtu leping.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku, kes on volitatud Euroopa Liidu nimel ja kooskõlas lepingu artikli 22 lõikega 2 teatama menetluste lõpuleviimisest, et vältida Euroopa Liidu nõusolekut end lepinguga siduda.

Artikkel 3

Lepingu artikliga 18 moodustatud tagasivõtmise ühiskomitees esindab liitu komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid.

Artikkel 4

Komisjon esitab tagasivõtmise ühiskomitees liidu seisukoha lepingu artikli 18 lõike 5 kohase töökorra vastuvõtmise kohta pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval. See avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Lepingu jõustumise kuupäev avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüsselis,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi vaheline riigis ebaseaduslikult elavate isikute TAGASIVÕTU LEPING

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

EUROOPA LIIT (edaspidi „liit”)

ning

CABO VERDE VABARIIK (edaspidi „Cabo Verde”),

OLLES KINDLALT OTSUSTANUD tugevdada koostööd ebaseadusliku sisserände vastase võitluse tõhustamiseks,

VÕTTES ARVESSE kohustust alustada ühe lepinguosalise taotlusel läbirääkimisi tagasivõtulepingu sõlmimise üle, nagu on sätestatud ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel Cotonous 23. juunil 2000 allkirjutatud ja Luxembourgis 25. juunil 2005 muudetud partnerluslepingu (edaspidi „Cotonou leping”) artikli 13 lõike 5 punkti c alapunktis ii,

SOOVIDES lihtsustada lepinguosaliste kohustust võtta tagasi oma kodanikke vastavalt Cotonou lepingu artikli 13 lõike 5 punkti c alapunktile i,

VÕTTES ARVESSE 5. juunil 2008 esitatud ühisavaldust, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi vahelist liikuvuspartnerlust ning mille kohaselt püüavad lepinguosalised arendada dialoogi ebaseaduslikult riigis viibivate isikute tagasivõtmise küsimuses, et tagada tulemuslik koostöö nende tagasipöördumiseks,

SOOVIDES käesoleva lepinguga ja vastastikkuse põhimõtte alusel kehtestada nende isikute tuvastamise ning ohutu ja nõuetekohase tagasisaatmise kiire ja tõhusa korra, kes ei vasta või enam ei vasta Cabo Verde või Euroopa Liidu mõne liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele, ning vastastikkuse koostöö vaimus soodustada selliste isikute transiiti,

RÕHUTADES, et käesoleva lepinguga ei piirata liidu, tema liikmesriikide ega Cabo Verde õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ning eelkõige 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist,

ARVESTADES, et Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta (vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala kohta) käsitleva protokolliga artikli 21 kohaselt ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa käesolevas lepingus, välja arvatud juhul, kui nad teatavad oma soovist osaleda vastavalt nimetatud protokollile,

ARVESTADES, et kuna käesolev leping kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise reguleerimisalasse, ei kohaldata seda Taani Kuningriigi suhtes kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1
Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „lepinguosalised” – Cabo Verde ja Euroopa Liit;
- (b) „Cabo Verde kodanik” – isik, kellel on Cabo Verde kodakondsus;
- (c) „liikmesriigi kodanik” – isik, kellel on liidu määratluse kohane liikmesriigi kodakondsus;
- (d) „liikmesriik” – käesoleva lepinguga seotud Euroopa Liidu liikmesriik;
- (e) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kellel on muu riigi kui Cabo Verde või mõne liikmesriigi kodakondsus;
- (f) „kodakondsuseta isik” – isik, kellel ei ole ühegi riigi kodakondsust;
- (g) „elamisluba” – mis tahes liiki luba, mille on välja andnud Cabo Verde või üks liikmesriikidest ja mis annab isikule õiguse elada selle riigi territooriumil. See ei hõlma ajutisi lube riigi territooriumil viibimiseks, mis on välja antud seoses varjupaiga- või elamisloa taotluse menetlemisega;
- (h) „viisa” – Cabo Verde või ühe liikmesriigi luba või otsus, mida on vaja selle riigi territooriumile sisenemiseks või selle läbimiseks. See ei hõlma lennujaama transiidiviisat;
- (i) „taotluse esitanud riik” – riik (Cabo Verde või üks liikmesriikidest), kes esitab käesoleva lepingu artikli 7 kohase tagasivõtutaotluse või artikli 14 kohase transiiditaotluse;
- (j) „taotluse saanud riik” – riik (Cabo Verde või üks liikmesriikidest), kellele esitatakse käesoleva lepingu artikli 7 kohane tagasivõtutaotlus või artikli 14 kohane transiiditaotlus;
- (k) „pädev asutus” – Cabo Verde või mõne liikmesriigi ametiasutus, kelle ülesanne on rakendada käesolevat lepingut kooskõlas selle artikli 19 lõike 1 punktiga a;

- (l) „transiit” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku läbisõit taotluse saanud riigi territooriumilt, reisisid taotluse esitanud riigist sihtriiki;
- (m) „piiriala” – kuni 30 kilomeetri laiune ala liikmesriikide ja Cabo Verde meresadamate (koos tolliterritooriumitega) ja rahvusvaheliste lennujaamade ümber.

I JAGU

CABO VERDE TAGASIVÕTUKOHUSTUSED

Artikkel 2

Oma kodanike tagasivõtmine

1. Cabo Verde võtab Cotonou lepingu artikli 13 lõike 5 punkti c alapunkti i kohaselt liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise suhtes kehtivatele tingimustele, juhul kui on tõendatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et nad on Cabo Verde kodanikud.
2. Cabo Verde võtab tagasi ka:
  - lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis;
  - lõikes 1 nimetatud isikute muus kodakondsuses abikaasa, eeldusel et abikaasal on õigus siseneda Cabo Verde territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis.
3. Cabo Verde võtab tagasi ka isikud, kes on ilma jäetud või loobunud Cabo Verde kodakondsusest pärast liikmesriigi territooriumile sisenemist, kui liikmesriik ei ole sellistele isikutele vähemalt lubanud kodakondsust naturalisatsiooni korras.
4. Pärast seda, kui Cabo Verde on tagasivõtutaotluse heaks kiitnud, annab Cabo Verde pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata ja tagasivõetava isiku tahtest sõltumata hiljemalt nelja tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi, mille kehtivusaeg on kuus kuud. Kui Cabo Verde ei ole nelja tööpäeva jooksul reisidokumendi välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud väljasaatmisel kasutatava ELi ühtse reisidokumendi kasutamisega¹.
5. Kui juriidilistel või faktilistel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt väljaantud reisidokumendi kehtivusaja jooksul üle anda, annab Cabo Verde pädev diplomaatiline või konsulaaresindus välja uue sama kehtivusajaga reisidokumendi nelja tööpäeva jooksul. Kui

---

¹ Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovitusel kehtestatud vormiga.

Cabo Verde ei ole nelja tööpäeva jooksul reisidokumenti välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud ELi väljasaatmiseks kasutatava ühtse reisidokumendi kasutamisega².

Artikkel 3

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

1. Cabo Verde võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele, juhul kui on tõendatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et:

- (a) asjaomasel isikul on või oli kõnealusele territooriumile sisenemisel Cabo Verde väljastatud kehtiv viisa koos Cabo Verde territooriumile sisenemist tõendava märkega või Cabo Verde väljastatud kehtiv elamisluba või
- (b) asjaomane isik sisenes ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile, tulles otse Cabo Verdest, ning et tema eelnev viibimine Cabo Verde territooriumil on leidnud kinnitust.

2. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustust ei kohaldata, kui:

- (a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana Cabo Verde rahvusvahelise lennujaama kaudu või
- (b) taotluse esitanud liikmesriik on kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule väljastanud viisa või elamisloa enne või pärast isiku sisenemist riigi territooriumile,

välja arvatud juhul, kui

- asjaomasel isikul on Cabo Verde väljastatud kehtiv viisa koos Cabo Verde territooriumile sisenemist tõendava märkega või Cabo Verde väljastatud elamisluba, millel on pikem kehtivusaeg või mis on endiselt kehtiv, või
- asjaomane isik on ületanud viisaga lubatud riigis viibimise kestust või harrastanud taotluse saanud riigi territooriumil sellist tegevust, mis ei ole viisaga lubatud.

3. Pärast seda, kui Cabo Verde on tagasivõtutaotluse heaks kiitnud, annab taotluse esitanud liikmesriik asjaomasele isikule välja väljasaatmiseks kasutatava ELi ühtse reisidokumendi.³

---

² Samas.

³ Samas.

II JAGU LIIDU TAGASIVÕTUKOHUSTUSED

Artikkel 4 *Oma kodanike tagasivõtmine*

1. Liikmesriik võtab Cotonou lepingu artikli 13 lõike 5 punkti c alapunkti i kohaselt Cabo Verde taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Cabo Verde territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise suhtes kehtivatele tingimustele, juhul kui on tõendatud või *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et nad on kõnealuse liikmesriigi kodanikud.

2. Liikmesriik võtab tagasi ka:

- lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal elamisõigus Cabo Verde territooriumil;
- lõikes 1 nimetatud isikute muus kodakondsuses abikaasa, eeldusel et abikaasal on õigus siseneda taotluse saanud liikmesriigi territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus Cabo Verde territooriumil.

3. Liikmesriik võtab tagasi ka isikud, kes on liikmesriigi kodakondsusest ilma jäetud või sellest loobunud pärast Cabo Verde territooriumile sisenemist, kui Cabo Verde ei ole sellistele isikutele vähemalt lubanud kodakondsust naturalisatsiooni korras.

4. Pärast seda, kui liikmesriik on tagasivõtutaotluse heaks kiitnud, annab kõnealuse liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata ja tagasivõetava isiku tahtest sõltumata hiljemalt nelja tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi, mille kehtivusaeg on kuus kuud.

5. Kui juriidilistel või faktilistel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt väljaantud reisisidokumendi kehtivusaja jooksul üle anda, annab kõnealuse liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus välja uue sama kehtivusajaga reisisidokumendi nelja tööpäeva jooksul.

Artikkel 5

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

1. Liikmesriik võtab Cabo Verde taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Cabo Verde territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele, juhul kui on tõendatud või kui *prima facie* tõendite alusel võib kindlalt oletada, et:

- (a) asjaomasel isikul on või oli kõnealusele territooriumile sisenemisel taotluse saanud liikmesriigi väljastatud kehtiv viisa koos taotluse saanud liikmesriigi territooriumile sisenemist tõendava märkega või taotluse saanud liikmesriigi väljastatud kehtiv elamisluba või
- (b) asjaomane isik sisenes ebaseaduslikult Cabo Verde territooriumile, tulles otse taotluse saanud liikmesriigist, ning et tema eelnev viibimine taotluse saanud liikmesriigi territooriumil on leidnud kinnitust.

2. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustust ei kohaldata, kui

- (a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana taotluse saanud liikmesriigi rahvusvahelise lennujaama kaudu või
- (b) Cabo Verde on andnud kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule viisa või elamisloa enne või pärast isiku sisenemist riigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui
  - asjaomasel isikul on taotluse saanud liikmesriigi väljastatud viisa koos taotluse saanud liikmesriigi territooriumile sisenemist tõendava märkega või taotluse saanud liikmesriigi väljastatud elamisluba, millel on pikem kehtivusaeg või mis on endiselt kehtiv, või
  - asjaomane isik on ületanud viisaga lubatud riigis viibimise kestust või harrastanud Cabo Verde territooriumil sellist tegevust, mis ei ole viisaga lubatud.

3. Lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustus on liikmesriigil, kes viisa või elamisloa välja andis. Juhul kui viisa või elamisloa on väljastanud kaks või enam liikmesriiki, on lõikes 1 osutatud tagasivõtukohustus liikmesriigil, kes on väljastanud pikema kehtivusajaga dokumendi või, kui üks või mitu nendest on kehtivuse kaotanud, siis veel kehtiva dokumendi. Juhul kui kõik dokumendid on kehtivuse kaotanud, on lõikes 1 osutatud tagasivõtukohustus

liikmesriigil, kes on väljastanud dokumendi, mille kehtivusaeg lõppes viimasena. Kui isikul ei ole esitada ühtegi eespool nimetatud dokumenti, kehtib lõikes 1 sätestatud tagasivõtukohustus selle liikmesriigi suhtes, mille territooriumilt isik viimasena lahkus.

4. Pärast seda, kui liikmesriik on tagasivõtutaotluse heaks kiitnud, väljastab Cabo Verde asjaomasele isikule tema tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi.

III JAGU

TAGASIVÕTUMENETLUS

Artikkel 6

Põhimõtted

1. Lõigete 2 ja 3 kohaselt tuleb mõne artiklites 2–5 esitatud kohustuse alusel tagasivõetava isiku üleandmiseks esitada taotluse saanud riigi pädevale asutusele kirjalik tagasivõtutaotlus vastavalt artiklile 7.

2. Tagasivõetavat isikut võib üle anda, ilma et taotluse esitanud riigil tuleks taotluse saanud riigi pädevale asutusele esitada tagasivõtutaotlus või artikli 11 lõikes 1 osutatud kirjalik teade,

- taotluse saanud riigi kodanike puhul, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv reisidokument või isikutunnistus;
- kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute puhul, kui isik on sisenenud taotluse esitanud riiki lennujaama kaudu, tulles otse taotluse saanud riigi territooriumilt.

3. Kui kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul on kehtiv reisidokument ja viisa või taotluse saanud riigi kehtiv elamisluuba, peab taotluse esitanud riik isiku üleandmiseks esitama taotluse saanud riigi pädevale asutusele üksnes artikli 11 lõikes 1 osutatud kirjaliku teate, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

4. Välja arvatud lõike 2 kohaldamisel, peab taotluse esitanud riik saatemeeskonda vajava isiku üleandmisel esitama taotluse saanud riigi pädevale asutusele artikli 11 lõikes 1 osutatud kirjaliku teate, ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist.

5. Kui taotlust esitava riigi piirialal on kinni peetud isik, kes on riiki sisenenud ebaseaduslikult, tulles otse taotluse saanud riigi territooriumilt, võib taotlust esitav riik esitada tagasivõtutaotluse kahe tööpäeva jooksul pärast kõnealuse isiku kinnipidamist (kiirmenetlus), ilma et see piiraks lõigete 2 ja 3 kohaldamist.

Artikkel 7
Tagasivõtutaotlus

1. Tagasivõtutaotlus esitatakse kirjalikult ning selles esitatakse võimaluse korral järgmine teave:
  - (a) tagasivõetava isiku andmed (nt tema eesnimed, perekonnanimed, sünniaeg ja võimaluse korral sünnikoht ning viimane elukoht) ning vajaduse korral alaealiste vallaliste laste ja/või abikaasa andmed;
  - (b) oma kodanike puhul kodakondsuse tõendamise või *prima facie* tõendamise vahendite kirjeldus 1. ja 2. lisa kohaselt;
  - (c) kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute puhul nende tagasivõtmise tingimuste ning ebaseadusliku riiki sisenemise ja riigis elamise tõendamise või *prima facie* tõendamise vahendite kirjeldus 3. ja 4. lisa kohaselt;
  - (d) tagasivõetava isiku foto.
2. Võimaluse korral esitatakse tagasivõtutaotluses ka järgmine teave:
  - (a) teade selle kohta, et üleantav isik võib vajada abi või hooldust, tingimusel et asjaomane isik on selgelt väljendanud oma nõusolekut selle teate esitamise kohta;
  - (b) mis tahes muu kaitse- või turvameede või teave isiku tervise kohta, mis võib olla vajalik konkreetse isiku üleandmiseks.
3. Tagasivõtutaotluse ühtne vorm on esitatud käesoleva lepingu 5. lisas.
4. Tagasivõtutaotluse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud e-posti või faksi teel.

Artikkel 8
Kodakondsuse tõendamine

1. Kodakondsust saab vastavalt artikli 2 lõikele 1 ja artikli 4 lõikele 1 tõendada käesoleva lepingu 1. lisa loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Selliste dokumentide esitamisel tunnustavad liikmesriigid ja Cabo Verde vastastikku kodakondsust ning täiendav kontrollimine ei ole vajalik. Kodakondsust ei saa tõendada valedokumentidega.
2. Artikli 2 lõikele 1 ja artikli 4 lõikele 1 vastavat kodakondsust saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu 2. lisa loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Selliste dokumentide esitamisel peavad liikmesriigid ja Cabo Verde kodakondsust tuvastatuks, kui nad ei suuda tõestada vastupidist. Kodakondsust ei saa *prima facie* tõendada valedokumentidega.

3. Kui ei ole võimalik esitada ühtegi 1. ja 2. lisas loetletud dokumenti, korraldavad taotluse saanud riigi pädevad diplomaatilised ja konsulaaresindused taotluse esitanud riigi tagasivõtutaotluses esitatud sellekohase avalduse korral põhjendamatult viivitamata ja hiljemalt kolme kalendripäeva jooksul alates taotluse esitamisest tagasivõetava isiku küsitlemise, et teha kindlaks tema kodakondsus. Küsitlemise kord võidakse kehtestada käesoleva lepingu artiklis 19 sätestatud rakendusprotokollidega.

Artikkel 9

Tõendid kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta

1. Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva lepingu 3. lisas loetletud mis tahes dokumentidega. Tagasivõtmise tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Mis tahes sellist tõendit tunnustavad liikmesriigid ja Cabo Verde vastastikku, ilma et edasine uurimine oleks nõutav.

2. Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu 4. lisas loetletud mis tahes dokumendiga. Tagasivõtmise tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Selliste *prima facie* tõendite esitamisel peavad liikmesriigid ja Cabo Verde tagasivõtmise tingimusi täidetuks, kui nad ei suuda tõestada vastupidist.

3. Riiki sisenemise, riigis viibimise või elamise ebaseaduslikkust tõendatakse asjaomase isiku reisidokumentidega, milles puudub viisa või muu luba taotluse esitanud riigi territooriumil viibimiseks. Taotluse esitanud riigi teade selle kohta, et asjaomasel isikul ei ole vajalikke reisidokumente, viisat või elamisluba, tõendab *prima facie* samuti ebaseaduslikku riiki sisenemist, riigis viibimist või elamist.

Artikkel 10

Ajalised piirangud

1. Tagasivõtutaotlus tuleb taotluse saanud riigi pädevale asutusele esitada hiljemalt ühe aasta jooksul pärast seda, kui taotluse esitanud riigi pädev asutus on saanud teada, et kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei vasta või enam ei vasta riiki sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele nõuetele. Kui taotluse õigeaegsele esitamisele esineb juriidilisi või faktilisi takistusi, pikendatakse tähtaega taotluse esitanud riigi taotlusel, kuid ainult ajani, mil takistusi enam ei ole.

2. Tagasivõtutaotlusele vastatakse kirjalikult

- kahe tööpäeva jooksul juhul, kui taotlus on esitatud kiirmenetluse raames (artikli 6 lõige 5);
- kaheksa kalendripäeva jooksul kõikidel muudel juhtudel.

Nimetatud tähtaega hakatakse arvestama tagasivõtutaotluse kättesaamise kuupäevast. Kui vastust kõnealuse tähtaja jooksul ei saabu, loetakse üleandmine kokkulepituks.

Tagasivõtutaotluse vastuse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud e-posti või faksi teel.

3. Tagasivõtmisest keeldumise korral tuleb seda kirjalikult põhjendada.

4. Pärast tagasivõtmiseks nõusoleku andmist või vajaduse korral pärast lõikes 2 sätestatud tähtaegade möödumist antakse asjaomane isik üle kolme kuu jooksul. Taotluse esitanud riigi palvel võib eespool nimetatud tähtaega pikendada aja võrra, mis kulub üleandmise juriidiliste või praktiliste takistuste kõrvaldamiseks.

Artikkel 11

Üleandmise kord ja transpordiliigid

1. Ilma et see piiraks artikli 6 lõigete 2 ja 3 kohaldamist, teatavad taotluse esitanud riigi pädevad asutused kirjalikult vähemalt 48 tundi enne isiku üleandmist taotluse saanud riigi pädevatele asutustele üleandmise kuupäeva, piiripunkti, saatemeeskonna kasutamise ja üleandmise muud üksikasjad.

2. Üleandmiseks võib kasutada õhu- või meretransporti. Tagasisaatmine õhutranspordiga ei pea toimuma Cabo Verde ega liikmesriikide riiklike lennuettevõtjate teenuseid kasutades ning võib toimuda regulaar- või tšarterlennuga. Saatemeeskonnaga tagasisaatmise korral ei pea saatemeeskond koosnema ainult taotluse esitanud riigi volitatud isikutest, tingimusel et neid on volitanud Cabo Verde või mõni liikmesriik.

Artikkel 12

Eksikombel tagasivõtmine

Taotluse esitanud riik võtab taotluse saanud riiki tagasivõetud isiku tagasi, kui kolme kuu jooksul pärast asjaomase isiku üleandmist selgub, et isik ei vasta käesoleva lepingu artiklites 2–5 sätestatud nõuetele.

Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva lepingu menetlussätteid *mutatis mutandis* ning edastatakse kogu olemasolev teave tagasivõetava isiku identiteedi ja kodakondsuse kohta.

IV JAGU TRANSIIT

Artikkel 13

Põhimõtted

1. Liikmesriigid ja Cabo Verde peaksid kasutama kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti ainult juhul, kui neid isikuid ei saa sihtriiki otse tagasi saata.

2. Cabo Verde lubab kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti, kui liikmesriik seda taotleb, ning liikmesriik lubab kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti, kui Cabo Verde seda taotleb, juhul kui edasisõit muudes võimalikes transiidiriikides ja tagasivõtmine sihtriigi poolt on tagatud.

3. Cabo Verde või liikmesriik võib transiidist keelduda järgmistel juhtudel:

- (a) kui kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut ohustab sihtriigis või muus transiidiriigis piinamine, ebainimlik või alandav kohtlemine, karistus, surmanuhtlus või tagakiusamine rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste vaadete tõttu või
- (b) kui kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku suhtes kohaldatakse taotluse saanud riigis või muus transiidiriigis kriminaalkaristust või
- (c) rahvatervise, riigisisese julgeoleku ja avaliku korra või taotluse saanud riigi muude riiklike huvidega seotud põhjustel.

4. Cabo Verde või liikmesriik võib väljastatud loa tühistada, kui hiljem ilmnevad või selguvad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud transiiti takistavad asjaolud või kui edasisõit võimalikesse transiidiriikidesse või tagasivõtmine sihtriiki ei ole enam tagatud. Sel juhul võtab taotluse esitanud riik vajaduse korral kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku viivitamata tagasi.

Artikkel 14 **Transiidimenetlus**

1. Transiiditaotlus esitatakse taotluse saanud riigi pädevale asutusele kirjalikult ja see peab sisaldama järgmist teavet:

- (a) transiidi liik (õhu-, maismaa- või meretransport), võimalikud muud transiidiriigid ja kavandatud sihtriik;
- (b) andmed asjaomase isiku kohta (nt eesnimi, perekonnanimi, sünninimi, muud kasutatud nimed, nimesid, mille all isikut tuntakse, või tema varjunimed, sünniaeg, sugu ja võimaluse korral sünnikoht, kodakondsus, emakeel, reisidokumendi liik ja number);
- (c) kavandatav piiripunkt, üleandmisaeg ja võimalik saatemeeskonna kasutamine;
- (d) avaldus selle kohta, et taotluse esitanud riigi arvates on artikli 13 lõikes 2 sätestatud tingimused täidetud ning keeldumiseks artikli 13 lõike 3 alusel ei ole põhjust.

Transiiditaotluse ühtne vorm on esitatud käesoleva lepingu 6. lisas.

Transiiditaotluse võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud e-posti või faksi teel.

2. Taotluse saanud riik teavitab taotluse esitanud riiki isiku vastuvõtmisest kolme tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist kirjalikult, kinnitades piiripunkti ja kavandatud vastuvõtmise aja, või teavitab teda vastuvõtmisest keeldumisest ja sellise keeldumise põhjustest. Kui vastust ei saabu kolme tööpäeva jooksul, loetakse transiit kokkulepituks.

Vastuse transiiditaotlusele võib esitada mis tahes sidevahendi kaudu, kaasa arvatud e-posti või faksi teel.

3. Kui transiidiks kasutatakse õhustransporti, vabastatakse tagasivõetav isik ja võimalik saatemeeskond kohustusest taotleda lennujaama transiidiviisat.

Kui transiit lõppsihtkohta ei saa vääramatu jõu tõttu nõuetekohaselt toimuda, väljastab taotluse saanud riik vajaduse korral viivitamata tagasivõetavale isikule ja võimalikule saatemeeskonnale viisa transiidi jätkumiseks vajalikuks ajaks.

4. Taotluse saanud riigi pädevad asutused aitavad vastastikku konsulteerides transiidile kaasa, eelkõige teostades kõnealuste isikute üle järelevalvet ja luues selleks sobilikud tingimused.

V JAGU KULUD

Artikkel 15 Transpordi- ja transiidikulud

Ilma et see piiraks pädevate asutuste õigust saada tagasivõetavalt isikult või kolmandatelt isikutelt tagasi tagasivõtmisega seotud kulud, kannab taotluse esitanud riik käesoleva lepingu kohased tagasivõtmise ja transiitvedude transpordikulud lõpliku sihtriigi piirini.

VI JAGU ANDMEKAITSE JA SÕLTUMATUSE KLAUSEL

Artikkel 16 Andmekaitse

Isikuandmeid edastatakse üksnes siis, kui see on vajalik selleks, et Cabo Verde või liikmesriigi pädevad asutused saaksid käesolevat lepingut rakendada. Isikuandmete töötlemisel ja kasutamisel kohaldatakse igal konkreetsel juhul Cabo Verde õigusakte. Juhul kui vastutav andmetöötaja on liikmesriigi pädev asutus, kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ ning nimetatud direktiivi alusel vastuvõetud selle liikmesriigi õigusakte. Lisaks kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

(a) isikuandmeid töödeldakse õiglaselt ja seaduslikult;

- (b) isikuandmeid kogutakse ainult käesoleva lepingu täpselt kindlaksmääratud, selge ja õiguspärase rakendamise eesmärgil ning edastav asutus ja vastuvõttev asutus ei tohi neid täiendavalt töödelda viisil, mis on vastuolus nimetatud eesmärgiga;
- (c) isikuandmed peavad olema piisavad ja asjakohased ega tohi ületada selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse. Edastada võib ainult järgmisi isikuandmeid:
- üleantava isiku andmed (nt eesnimed, perekonnanimed, võimalikud varasemad nimed, muud kasutatud nimed või nimed, mille all isikut tuntakse, või tema varjunimed, sugu, perekonnaseis, sünnikuupäev ja -koht, praegune ja mis tahes varasem kodakondsus),
  - pass, isikutunnistus või autojuhiluba (number, kehtivusaeg, väljaandmise kuupäev, väljaandev asutus, väljaandmise koht),
  - peatuskohad ja marsruudid,
  - muu teave, mis on vajalik üleantava isiku tuvastamiseks või käesoleva lepingu kohaste tagasivõtmise nõuete kontrollimiseks;
- (d) isikuandmed peavad olema täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud;
- (e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgiga;
- (f) nii andmeid edastav kui ka neid vastuvõttev asutus võtab kõik mõistlikud meetmed, et tagada vastavalt vajadusele isikuandmete parandamine, kustutamine või blokeerimine juhul, kui nende töötlemine ei vasta käesoleva artikli sätetele, eelkõige seetõttu, et need andmed ei ole piisavad, asjakohased, täpsed või nende maht on suurem, kui on vajalik töötlemise eesmärgi saavutamiseks. See hõlmab ka teise lepinguosalise teavitamist igasugusest parandamisest, kustutamisest või blokeerimisest;
- (g) taotluse esitamise korral teavitab vastuvõttev asutus edastavat asutust edastatud andmete kasutamisest ja sellise tegevuse tulemustest;
- (h) isikuandmeid võib edastada ainult pädevatele ametiasutustele. Andmete edastamiseks muudele asutustele on vajalik edastava asutuse eelnev nõusolek;
- (i) edastavad ja vastuvõtavad asutused on kohustatud isikuandmete edastamise ja vastuvõtmise kirjalikult registreerima.

Artikkel 17
Sõltumatuse klausel

1. Käesoleva lepinguga ei piirata liidu, liikmesriikide ega Cabo Verde õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, kaasa arvatud konventsioonidest, mille osalised nad on, eelkõige:

- 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta pagulasseisundi protokolliga;
- 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonist;
- varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramist käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;
- 10. detsembri 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise ja karistamise vastasest konventsioonist;
- väljaandmist ja transiiti käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;
- mitmepoolsetest rahvusvahelistest konventsioonidest ja lepingutest välisriikide kodanike tagasivõtmise kohta.

2. Käesolevas lepingus sätestatu ei takista isiku tagasisaatmist muude taotluse saanud ja taotluse esitanud riigi vahel sõlmitud ametlike või mitteametlike kokkulepete alusel.

VII JAGU
RAKENDAMINE JA KOHALDAMINE

Artikkel 18
Tagasivõtmise ühiskomitee

1. Lepinguosalised annavad teineteisele vastastikust abi käesoleva lepingu kohaldamisel ja tõlgendamisel. Sel eesmärgil asutavad nad tagasivõtmise ühiskomitee (edaspidi „komitee”), mille ülesandeks on eelkõige:

- (a) jälgida käesoleva lepingu rakendamist;
- (b) otsustada käesoleva lepingu ühtseks kohaldamiseks vajaliku korra üle;
- (c) vahetada regulaarselt teavet rakendusprotokollide kohta, mille liikmesriigid ja Cabo Verde on koostanud vastavalt artiklile 19;
- (d) soovitada muudatusi käesolevasse lepingusse ja selle lisadesse.

2. Ühiskomitee otsused on lepinguosalistele siduvad.
3. Ühiskomitee moodustatakse liidu ja Cabo Verde esindajatest.
4. Ühiskomitee koguneb vajaduse korral ühe lepinguosalise taotlusel.
5. Ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 19
Rakendusprotokollid

1. Liikmesriigi või Cabo Verde taotlusel koostavad Cabo Verde ja liikmesriik rakendusprotokolli, milles muu hulgas esitatakse eeskirjad:
  - (a) pädevate ametiasutuste ja piiripunktide määramise ja kontaktandmete vahetamise kohta;
  - (b) saatemeeskonnaga tagasisaatmise, sealhulgas kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute saatemeeskonnaga toimuva transiidi tingimuste kohta;
  - (c) täiendavate vahendite ja dokumentide kohta lisaks käesoleva lepingu 1.–4. lisas loetletutele;
  - (d) kiirmenetluse käigus tagasivõtmise üksikasjade kohta;
  - (e) küsitluste teostamise korra kohta.
2. Lõikes 1 osutatud rakendusprotokollid jõustuvad alles pärast seda, kui nendest on teatatud artiklis 18 osutatud tagasivõtmise ühiskomiteele.
3. Cabo Verde nõustub rakendama ühe liikmesriigiga koostatud rakendusprotokolli mis tahes sätet ka suhetes mis tahes teise liikmesriigiga, kui viimane seda taotleb.

Artikkel 20
Seos liikmesriikide kahepoolsete tagasivõtulepingute või -kõkkulepetega

Käesolev leping on ülimuslik mis tahes õiguslikult siduva dokumendi suhtes, mis käsitleb riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtmist ja mis on sõlmitud või sõlmitakse artikli 19 kohaselt üksikute liikmesriikide ja Cabo Verde vahel, juhul kui sellise dokumendi sätted ei ole kooskõlas käesoleva lepinguga.

VIII JAGU LÕPPSÄTTED

Artikkel 21

Territoriaalne kohaldatavus

1. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut territooriumil, millel kohaldatakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut, ning Cabo Verde territooriumil.
2. Käesolevat lepingut kohaldatakse Iirimaa ja Ühendkuningriigi territooriumil ainult Euroopa Liidu poolt Cabo Verdele edastatud sellekohase teate alusel. Käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi territooriumil.

Artikkel 22

Jõustumine, kehtivus ja lõpetamine

1. Lepinguosalised ratifitseerivad käesoleva lepingu või kiidavad selle heaks oma menetluste kohaselt.
2. Käesolev leping jõustub teise kuu esimesel päeval pärast kuupäeva, mil lepinguosalisel teatavad teineteisele käesoleva artikli lõikes 1 osutatud menetluste lõpuleviimisest.
3. Käesolevat lepingut kohaldatakse Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes artikli 21 lõikes 2 nimetatud teate edastamisele järgneva teise kuu esimesel päeval.
4. Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks.
5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu denonsseerida, teatades sellest ametlikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse kuus kuud pärast kõnealuse teatamise kuupäeva.

Artikkel 23

Lisad

1.–6. lisa on käesoleva lepingu lahutamatud osad.

Koostatud [....(koht)] [... ... ..(kuupäev)] kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovakkia, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Liidu nimel
(...)

Cabo Verde Vabariigi nimel
(...)

1. LISA

**KODAKONDSUST TÕENDAVATE DOKUMENTIDENA KÄSITATAVATE DOKUMENTIDE
ÜLDLOETELU**

(ARTIKLI 2 LÕIGE 1, ARTIKLI 4 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 8 LÕIGE 1)

Juhul kui taotluse saanud riik on kas üks liikmesriikidest või Cabo Verde:

- mis tahes liiki pass (kodaniku pass, diplomaatiline pass, teenistuspass, rühmapass ja asenduspass, sealhulgas lapse pass),
- taotluse saanud riigi antud reisiluba,
- mis tahes liiki isikutunnistus (sealhulgas tähtajaline ja ajutine),
- sõjaväelase teenistusraamat ja sõjaväelase isikutunnistus,
- meremehe teenistusraamat ja kapteni teenistuskaart,
- kodakondsuse tunnistus ja muud ametlikud dokumendid, milles on märgitud isiku kodakondsus või sellele selgelt viidatud.

Juhul kui taotluse saanud riik on Cabo Verde:

- viisainfosüsteemis teostatud otsingu tulemusel saadud isikusamasuse kinnitus¹,
- viisainfosüsteemi mitte kasutava liikmesriigi puhul selle liikmesriigi viistaotlusedokumentide alusel saadud isikusamasuse kinnitus.

Juhul kui taotluse saanud riik on üks liikmesriikidest:

- Cabo Verde viisataotlusedokumentide alusel saadud isikusamasuse kinnitus.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 767/2008, 9. juuli 2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

2. LISA

**KODAKONDSUST *PRIMA FACIE* TÕENDAVATE DOKUMENTIDENA KÄSITATAVATE
DOKUMENTIDE ÜLDLOETELU**

(ARTIKLI 2 LÕIGE 1, ARTIKLI 4 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 8 LÕIGE 2)

- Käesoleva lepingu 1. lisas loetletud dokumentide koopiad,
- juhiluba või selle koopia,
- sünnitunnistus või selle koopia,
- töötõend või selle koopia,
- tunnistajate ütlused,
- asjaomase isiku ütlused ja keel, mida ta räägib, sh selle tuvastamiseks tehtud ametliku testi tulemused,
- sõrmejäljed,
- mis tahes muu dokument, mis võib aidata kindlaks teha asjaomase isiku kodakondsuse.

3. LISA

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE JA KODAKONDSUSETA ISIKUTE TAGASIVÕTMISE TINGIMUSTELE VASTAMIST TÕENDAVATE DOKUMENTIDE ÜLDLOETELU

(ARTIKLI 3 LÕIGE 1, ARTIKLI 5 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 9 LÕIGE 1)

- Viisa koos taotluse saanud riigi territooriumile sisenemist tõendava märkega ja/või taotluse saanud riigi väljastatud elamisluba,
- asjaomase isiku reisidokumendis olevad saabumis- ja lahkumistemplid või samalaadsed märged või muud saabumise ja lahkumise tõendid (nt fotod),
- dokumendid, tõendid ja arved (nt hotelliarve, arsti või hambaarsti vastuvõtukaart, avalik-õiguslike ja eraasutuste sissepääsukaardid, autorendilepingud, krediitkaardikviitungid jne), millest nähtub selgelt, et asjaomane isik elas taotluse saanud riigi territooriumil,
- nimeline pilet ja/või lennu-, rongi-, bussi- või laevareisijate nimekiri, mis näitab asjaomase isiku viibimist ja tema marsruuti taotluse saanud riigi territooriumil,
- teave, mis tõendab, et asjaomane isik on kasutanud kulleri- või reisibüroo teenuseid,
- ametlikud ütlused, mida on muu hulgas andnud piirivalveametnikud ja muud tunnistajad, kes võivad tunnistada, et asjaomane isik ületas piiri,
- asjaomase isiku kohtu- või haldusmenetluse käigus antud ametlik ütlus.

4. LISA

KOLMANDATE RIIKIDE KODANIKE JA KODAKONDSUSETA ISIKUTE TAGASIVÕTMISE TINGIMUSTELE VASTAMIST *PRIMA FACIE* TÕENDAVATE DOKUMENTIDE ÜLDLOETELU

(ARTIKLI 3 LÕIGE 1, ARTIKLI 5 LÕIGE 1 JA ARTIKLI 9 LÕIGE 2)

- Taotluse saanud riigi väljastatud viisa,
- taotluse esitanud riigi asjaomaste ametiasutuste väljastatud kirjeldus selle kohta, kus ja millistel asjaoludel peeti asjaomane isik kinni pärast seda, kui ta oli sisenenud selle riigi territooriumile,
- rahvusvahelise organisatsiooni (nt ÜRO pagulaste ülemvoliniku) esitatud teave isiku isikusamasuse ja/või territooriumil viibimise kohta,
- pereliikmete, reisikaaslaste jt kinnitus või selgitused teabe kohta,
- asjaomase isiku ütlused,
- sõrmejäljed.

7. Perekonnaseis: abielus vallaline lahutatud lesk

Kui isik on abielus: abikaasa nimi .....

Laste nimed ja vanused (kui on lapsi)

.....
.....
.....

8. Viimane elukoht taotluse esitanud riigis:

.....

B. ABIKAASA ISIKUANDMED (ABIELUS ISIKU PUHUL)

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

.....

2. Sünninimi:

.....

3. Sünniaeg ja -koht: .....

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

.....

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed, nimed, mille all isikut tuntakse, ja tema varjunimed):

.....

6. Kodakondsus ja keel:

.....

C. LASTE ISIKUANDMED (KUI ON LAPSI)

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

.....

2. Sünniaeg ja -koht: .....

3. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

.....

4. Kodakondsus ja keel:

.....

D. ÜLEANTAVA ISIKUGA SEOTUD ERILISED ASJAOLUD

1. Tervislik seisund

(nt eriarstiabi vajalikkus; nakkushaiguse ladinakeelne nimetus):

.....

2. Märge isiku erilise ohtlikkuse kohta

(nt kahtlustatav raskes kuriteos; agressiivne käitumine):

.....

E. LISATUD TÕENDAVAD DOKUMENDID

1. ....

(passi number)

.....
(väljaandmise kuupäev ja koht)

.....
(väljaandnud asutus)

.....
(kehtivusaja lõpp)

2. ....

(isikutunnistuse number)

.....
(väljaandmise kuupäev ja koht)

	..... (väljaandnud asutus)	..... (kehtivusaja lõpp)
3.	..... (juhiloa number)	..... (väljaandmise kuupäev ja koht)
	..... (väljaandnud asutus)	..... (kehtivusaja lõpp)
4.	..... (muu ametliku dokumendi number)	..... (väljaandmise kuupäev ja koht)
	..... (väljaandnud asutus)	..... (kehtivusaja lõpp)

F. MÄRKUSED

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

6. LISA

[Cabo Verde Vabariigi riigivapp]

.....
.....
.....
(Taotluse esitanud ametiasutuse nimetus)

.....
(Koht ja kuupäev)

Viide:

.....

Saaja:

.....

.....

.....
(Taotluse saanud ametiasutuse nimetus)

TRANSIIDITAOTLUS

vastavalt [kuupäeval]

**Euroopa Liidu ja Cabo Verde Vabariigi vahel sõlmitud
riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtu lepingu artiklile 14**

A. ISIKUANDMED

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

.....

2. Sünninimi:

.....

3. Sünniaeg ja -koht:

.....

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

.....

6. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed, nimed, mille all isikut tuntakse ja tema varjunimed):

Foto

.....
7. Kodakondsus ja keel:

.....
8. Reisidokumendi liik ja number:

B. TRANSIIT

1. Transiidi liik:

- lennutransport   maismaatransport   meretransport

2. Sihtriik:

3. Muud võimalikud transiidiriigid:

4. Kavandatud piiripunkt, üleandmise kuupäev ja aeg, võimalik saatemeeskond

5. Sissepääs teistesse transiidiriikidesse ja sihtriiki on tagatud
(artikli 13 lõige 2)

- jah   ei

6. Kas on teada asjaolusid, mille põhjal võib transiidist keelduda?
(artikli 13 lõige 3)

- jah   ei

C. MÄRKUSED

.....
(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

Ühisdeklaratsioon artiklite 3 ja 5 kohta

Lepinguosalised püüavad saata päritoluriiki tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud, kes ei vasta või kes enam ei vasta lepinguosalise territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele.

Ühisdeklaratsioon Taani kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi territooriumi ega Taani Kuningriigi kodanike suhtes. Seepärast on asjakohane, et Cabo Verde ja Taani sõlmivad tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Islandi ja Norra kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ning Islandi ja Norra vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 18. mai 1999. aasta lepingust, mis käsitleb nimetatud riikide ühinemist Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Cabo Verde sõlmib Islandi ja Norraga tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Šveitsi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ja Šveitsi vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 1. märtsil 2008 jõustunud lepingust, mis käsitleb Šveitsi ühinemist Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Cabo Verde sõlmib Šveitsiga tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Liechtensteini Vürstiriigi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 19. detsembril 2011 jõustunud lepingust, mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Cabo Verde sõlmib Liechtensteini Vürstiriigiga tagasisivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.